

Стари родове.

Заслуги към селото имат родоветъ: *Хаджя Михаилъ Генчовъ, Кара Мано Кабакчиевъ, Велко Мановъ, Пенчо Бобчевъ*, който кметувалъ 30 години, *Хаджи Трифонъ, Стоянъ Бобината* — последнитъ двама ходили въ Цариградъ да се оплакватъ противъ *Реджи бей*, който не призначавалъ правата, дадени на раитъ отъ Хати-шерифа презъ 1839 година¹⁾ — *Колю Йорговъ Долчинката, Иванъ Поповъ Стояновъ, Хаджи Матей, Колю х. Матеевъ, Танко Колевъ х. Матеевъ* и неговитъ синове *Никока, Тодоръ и Янко* — всички се отличавали като добри търговци и индустриалци.

Опълченци.

Петъръ Дончевъ Манговъ, Георги Каяра, Христо Дюлгерски, войвода Иванъ Куришковъ, Иванъ п. Стояновъ, Димитър Цоневъ Балтата и др.

Стопански и духовенъ подеиъ на българитъ — упадъкъ на турцитъ. Край на чифлицитъ.

Откакъ селото Килифарево изгубило своитъ привилегии презъ XVII столѣтие, неговиятъ поминъкъ се затруднилъ, поради твърде тежкитъ данъци. Освенъ това, постоянно прииждали преселници, които получавали земи за обработване, или наемали такива отъ турцитъ въ селото. Споредъ това свободнитъ полета намалявали, а българското население се увеличавало. Главнитъ поминъци въ Килифарево, както и въ другитъ села презъ турско време, били четири: земедѣлие, скотовѣдство, градинарство и копринарство. Съгласно наредбитъ на вакъфа, както въ земедѣлския чифликъ, така и въ горския, раитъ се ползували съ нѣкои привилегии за данъцитъ, ала нѣмали право да наематъ опредѣления имъ имотъ за винаги съ огледъ да достигнатъ до собственици. Земята се раздавала — съ огледъ възможноститъ на ратая — да я обработва добре, споредъ броя на ралата и работнитъ членове въ челядитъ. Особена заслуга се броила, ако орачътъ разширява нивитъ чрезъ изкореняване на трънливи мѣстности, пущинаци, разорава цѣлини и т. н. Този начинъ за одобряване на земята траелъ доста дълго, но се оказалъ недостатъчно сигуренъ. Много раи, като работѣли по нѣколко години даденитъ ниви и не могли да напреднатъ, или да победятъ слабородието на почвата, напускали нивитъ и тайно се премѣствали другаде, при други чифлици въ Тракия или

¹⁾ Беятъ билъ повиканъ въ Цариградъ за обяснения. *Стоянъ Ко-налановъ* направилъ оплакване, че данъцитъ сж много уголѣмени. Пратеницитъ се забавили въ Цариградъ и свършили паритъ. Великиятъ везиръ далъ на всѣкиго по нѣколко лири да се завърнатъ въ Килифарево съ обещание, че оплакванията се взематъ въ внимание.